

Jag kan bli rektor

ORDLISTA

ögonstenar (sida 5, rad 2), personer som betyder extra mycket för någon

spetsiga (sida 6, rad 15), formade som en triangel högst upp

bräker (sida 8, rad 7), ljud som får och getter gör

sträva (sida 9, rad 12), här: inte mjuka

fårat (sida 9, rad 14), huden är gammal

sällskap (sida 10, rad 9), inte ensam

glittrar (sida 12, rad 2), solljus får vattnet att blänka

skrubbar (sida 13, rad 1), tvättar eller städar noga

drakar (sida 14, rad 14), här: föremål som flyger med hjälp av vinden

tillåter (sida 27, rad 13), det går bra

otålig (sida 36, rad 3), har inget tålamod, vill inte vänta

hjärtebarn (sida 36, rad 15), det barn man tycker mest om

särskilda (sida 37, rad 9), speciella

förebild (sida 38, rad 3), en person som man vill göra likadant som

belättna (sida 43, rad 15), tycker att något är bra

överkligt (sida 44, rad 7), inte verkligt

våldsamma strider (sida 48, rad 8), krig

minerade (sida 50, rad 14), minor har placerats ut

utvecklas (sida 53, rad 8), blir bättre

åtskilda (sida 54, rad 5), inte tillsammans

tillgänglig (sida 55, rad 11), kan användas

uppdrag (sida 62, rad 4), något man ska göra

förbättringar (sida 74, rad 4), saker som gjorts för att något ska bli bättre

sker (sida 74, rad 4), händer, görs

TRÄNA ORDEN

Verb

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är verb? Skriv de orden på ett separat papper.
2. Vilket tempus är orden skrivna i?
3. Gör din egen ordlista. Vilka verb är förknippade med skolan, stryk under dem. Skriv verben i presens, preteritum och perfekt.
4. Kan du några andra verb som betyder ungefär samma sak? Skriv dem också i din ordlista.
5. Förklara orden. Skriv en förklaring av vad orden betyder. Skriv den på svenska.
6. Läs kapitel 1 i boken igen. Stryk under alla verb som du hittar. Skriv om dem till dåtid.

Substantiv

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är substantiv? Skriv de orden på ett separat papper. Stryk under de substantiven som tillhör skolan. Jämför din lista med andras. Har ni understrukt samma ord?
2. Är orden en-ord eller ett-ord? Gör din egen ordlista. Skriv en eller ett framför orden.
3. Fortsätt med din ordlista. Skriv vad orden heter i bestämd och obestämd form, singular och plural.
4. Kan du några andra substantiv som betyder ungefär samma sak? Skriv dem också i din ordlista.
5. Förklara orden. Skriv en förklaring av vad orden betyder. Skriv den på svenska.

Adjektiv

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är adjektiv? Skriv de orden på ett separat papper.
2. Böj adjektiven, till exempel glad – gladare – gladast.
3. Hittar du några adjektiv som du inte kan böja? Vilka då?
4. Kan du några andra adjektiv som betyder ungefär samma sak? Skriv dem också i din ordlista.
5. Förklara orden. Skriv en förklaring av vad orden betyder. Skriv den på svenska.
6. Leta upp adjektiven i texten och läsa meningarna som de står i.
7. Försök byta ut adjektiven mot ett annat adjektiv som du kan. Vad händer med texten då?

SKRIVA

Skriv ett brev

Skriv ett brev till Nasima eller Ali Gul. Berätta vem du är. Berätta för Nasima eller Ali Gul hur ditt liv ser ut. Vad tycker du är likt och olikta deras liv? Vad tycker du om deras tankar? Hur tänker du själv om din framtid?

Tänk på att börja och avsluta brevet på ett bra sätt.

Skriv en kort sammanfattning av boken

Skriv en kort sammanfattning av *Jag kan bli rektor*. Tänk på att inte ha med för mycket detaljer utan bara berätta det viktigaste.

Skriv en kort sammanfattning av en av faktarubrikerna

Välj en av rubrikerna i faktadelen. Skriv en kort sammanfattning av texten under rubriken. Tänk på att inte ha med för mycket detaljer. Du ska bara berätta det viktigaste.

Välj femton ord från ordlistan

Välj femton ord från ordlistan. Skriv en text med de orden. Om du vill kan din text handla om Ali Gul och hans familj. Om du vill kan den handla om något helt annat.

Skriv en fortsättning

Vad tror du händer med Ali Gul och hans familj? Kommer Nasima att bli rektor? Vilka möjligheter och svårigheter tror du att hon möter på vägen? Skriv en fortsättning på berättelsen.

DISKUTERA

- Återberätta berättelsen för varandra. Använd så många ord ur ordlistan som möjligt.
- Försök beskriva Ali Gul. Vilka egenskaper tycker ni passar in på honom? Förklara varför.
- Tror ni att Nasima kommer att bli rektor? Förklara hur ni tänker.
- Vad är det viktigaste i *Jag kan bli rektor* tycker ni? Förklara hur ni tänker.
- Berätta vad boken handlar om med tre meningar. Berätta vad ni tycker om boken med en mening.
- Fick boken er att tänka på något speciellt? Vad tror ni att bokens budskap är?
- Vilken faktadel tycker ni var mest intressant? Varför?
- Vad tror ni att ni kommer att komma ihåg från den här texten?
- Kan ni jämföra det ni just läst med någon annan bok eller någon film? Vilken, i så fall? På vilket sätt påminner de om varandra?
- Hur ser Afghanistan ut i jämförelse med resten av världen? Hur är Afghanistan i jämförelse med Sverige?

Skriv ner vad ni har sagt

Försök att kort sammanfatta vad ni har pratat om för varje punkt.

Inled med frasen "Vi menar att ..." för att beskriva vad ni tycker.

Skriv sedan ner era åsikter igen men försök att hitta andra sätt att skriva vad ni tycker, till exempel "Vi tycker att ...", "Vår åsikt är att ..."

Lämna in eller visa alltihop för er lärare.

YRKESVENSKA

Läs beskrivningar och placera orden på rätt plats.

Lärare, rektor, elev, forskare

1. Du har mycket personal som jobbar under dig, vilket betyder att du har stort ansvar. Du bör se till att de nationella utbildningsmålen uppföljs i den verksamhet du jobbar för. Därför är det viktigt att du har bra kunskap om skollag och läroplan. Vem är du?

2. Du gör systematiska experiment för att få nya kunskaper. Du jobbar själv eller i grupp med andra som du. Ibland jobbar du på universitet och undervisar högskolestudenter. Oftast har du flexibla arbetstider och bibliotek är en av de platser du befinner dig på mest. Du har många böcker hemma också. Vem är du?

3. Du jobbar med undervisning och lär ut ett eller flera ämnen. I ditt jobb ingår också administration och dokumentation. Ibland är du också rastvakt om du jobbar med yngre barn. Du har tät kontakt med barnens föräldrar. Vem är du?

4. Det är din rättighet och din plikt att vara det. Du läser, skriver, räknar och lär dig nya saker hela tiden. Ibland måste du bevisa att du har kunskaper genom att göra vissa prov. Flera gånger under året har du lov. Vem är du?

Skriv ner svar på följande frågor. Du kan ta hjälp av boken eller göra din egen sökning på internet. Se till att du har långa svar, det räcker inte med ett eller några ord utan du ska skriva en hel mening.

1. Vad gör elever i skolan?
2. Vilka är det som jobbar i skolan?
3. Vilka mattetermer finns i skolan? Vilka av dem är kärnämnen?
4. Vilka mattetermer känner du till? Vilka verb använder man under mattelektion?
5. Vilka verb använder man när man har språkundervisning?

Skriv en berättande text som handlar om din skolgång/någon annans skolgång som du känner till och använd orden nedanför.

Undervisa, lära ut, skolväska, tavla, krita, bokstav, rektor, prov, läxa, räkna, skriva, läsa, lärare, klassrum, böcker, studera.

Diskutera i gruppen

1. Vilka utmaningar har afghanska barn i skolan? Varför är det svårare för flickor där?
2. Vad skiljer afghanska föräldrar vars barn går i skolan från svenska föräldrar? Vilken inställning har svenska föräldrar gällande skola?
3. Beskriv den byskola som Nasima går på med sina systrar. Jämför den med en svensk skola.
4. Nasimas lärare har sitt barn med sig när hon undervisar. Får lärarna ha sina barn med sig på arbetsplatsen när de jobbar i Sverige?
5. I boken står det att systrarna får läxor hem. Hur är det i Sverige? Får skoleleverna läxor hem i Sverige?
6. Vilka ämnen har systrarna i skolan? Är det samma ämnen som i Sverige?
7. I Afghanistan finns det särskilda klasser för flickor som har slutat skolan tidigt. Hur ser utbildningen ut i Sverige för vuxna som inte har gått klart skolan?
8. Varför är det viktigt att gå klart skolan och skaffa sig en utbildning?
9. Vilka skillnader/likheter ser du mellan skolsystemen i Sverige och Afghanistan? Hur är det i ditt hemland?

